



2024/2080

29.7.2024

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2024/2080,

annettu 26 päivänä heinäkuuta 2024,

Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Etelä-Kaukasiaan ja Georgian kriisiä varten

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 33 artiklan ja 31 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto päätti 7 päivänä heinäkuuta 2003 nimittää Euroopan unionin erityisedustajan, jäljempänä "erityisedustaja", Etelä-Kaukasiaan ja Georgian kriisiä varten.
- (2) Neuvosto hyväksyi 13 päivänä marraskuuta 2017 päätöksen (YUTP) 2017/2071 ⁽¹⁾, jolla Toivo KLAAR nimitettiin Euroopan unionin erityisedustajaksi Etelä-Kaukasiaan ja Georgian kriisiä varten.
- (3) Neuvosto hyväksyi 20 päivänä heinäkuuta 2023 päätöksen (YUTP) 2023/1528 ⁽²⁾, jolla Toivo KLAARin toimeksiantoa Etelä-Kaukasiaan ja Georgian kriisiä varten nimitettynä erityisedustajana jatkettiin. Erityisedustajan toimeksiannon on määrä päättyä 31 päivänä elokuuta 2024.
- (4) Magdalena GRONO olisi nimitettävä erityisedustajaksi Etelä-Kaukasiaan ja Georgian kriisiä varten 1 päivänä syyskuuta 2024 alkavaksi ja 31 päivänä elokuuta 2025 päättyväksi kaudeksi.
- (5) Erityisedustaja toteuttaa toimeksiantonsa tilanteessa, joka voi huonontua ja joka saattaa vaarantaa perussopimuksen 21 artiklassa määritettyjen unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden saavuttamisen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin erityisedustaja

Nimitetään Magdalena GRONO Euroopan unionin erityisedustajaksi, jäljempänä "erityisedustaja", Etelä-Kaukasiaan ja Georgian kriisiä varten 1 päivänä syyskuuta 2024 alkavaksi ja 31 päivänä elokuuta 2025 päättyväksi kaudeksi. Neuvosto voi poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean (PTK) arvon perusteella ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä "korkea edustaja", ehdotuksesta päättää, että erityisedustajan toimeksiantoa jatketaan tai että se päättyy aikaisemmin.

2 artikla

Politiikan tavoitteet

Erityisedustajan toimeksiannon perustana ovat Etelä-Kaukasian ja Georgian kriisiä koskevat unionin politiikan tavoitteet, mukaan lukien tavoitteet, jotka on vahvistettu Brysselissä 1 päivänä syyskuuta 2008 pidetyn Eurooppa-neuvoston ylimääräisen kokouksen päätelmissä, 15 päivänä syyskuuta 2008 ja 27 päivänä helmikuuta 2012 annetuissa neuvoston päätelmissä sekä Brysselissä 26 ja 27 päivänä lokakuuta 2023 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä. Kyseisiin tavoitteisiin kuuluu

- a) olevassa olevien järjestelmien mukaisesti konfliktien estäminen alueella, osallistuminen alueen konfliktien, muun muassa Georgian kriisin ja Armenian ja Azerbaidžanin välisen normalisointiprosessin, rauhanomaiseen ratkaisuun sekä tällaisen ratkaisun täytäntöönpanon tukeminen kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaisesti;
- b) rakentavien suhteiden ylläpitäminen alueen keskeisiin toimijoihin;

⁽¹⁾ Neuvoston päätös (YUTP) 2017/2071, annettu 13 päivänä marraskuuta 2017, Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Etelä-Kaukasiaan ja Georgian kriisiä varten (EUVL L 295, 14.11.2017, s. 55).

⁽²⁾ Neuvoston päätös (YUTP) 2023/1528, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2023, Etelä-Kaukasiaan ja Georgian kriisiä varten nimitetyn Euroopan unionin erityisedustajan toimeksiannon jatkamisesta annetun päätöksen (YUTP) 2018/907 muuttamisesta (EUVL L 185, 24.7.2023, s. 32).

- c) Armenian, Azerbaidžanin ja Georgian sekä tarvittaessa niiden naapurimaiden välisen läheisemmän yhteistyön rohkaiseminen ja tukeminen;
- d) unionin tehokkuuden ja näkyvyyden lisääminen alueella.

3 artikla

Toimeksianto

Kyseisten politiikan tavoitteiden saavuttamiseksi erityisedustajan toimeksiantona on

- a) kehittää yhteyksiä alueen hallituksiin, parlamentteihin, muihin keskeisiin poliittisiin toimijoihin ja kansalaisyhteiskuntaan;
- b) rohkaista alueen maita yhteistyöhön ja tällaisen yhteistyön helpottamiseen yhteistä etua koskeissa alueellisissa kysymyksissä, joita ovat muun ohessa yhteiset turvallisuusuhat sekä terrorismin, laittoman kaupan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunta; rohkaista ja helpottaa rajatylittävää ja rajojen yli ulottuvaa yhteistyötä kun se on mahdollista, jotta voidaan vastata paikallisiin tarpeisiin ja rakentaa luottamusta ja sovintoa;
- c) osallistua konfliktien rauhanomaiseen ratkaisuun kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaisesti ja helpottaa tällaisen ratkaisun täytäntöönpanoa tiiviissä yhteistyössä Yhdistyneiden kansakuntien ja Etyjin kanssa;
- d) Georgian kriisin osalta:
 - i) auttaa valmistelemaan 12 päivänä elokuuta 2008 tehdyn sopimuksen 6 kohdan nojalla järjestettäviä kansainvälisiä neuvotteluja, eli Geneven kansainvälisiä neuvotteluja, sekä sen 8 päivänä syyskuuta 2008 sovittuja täytäntöönpanotoimenpiteitä, jotka koskevat muun muassa alueen turvallisuuteen ja vakauteen liittyviä yksityiskohtia, kysymystä pakolaisista ja kotimaassaan siirtymään joutuneista henkilöistä kansainvälisesti tunnustettujen periaatteiden perusteella sekä muita osapuolten yhdessä päättämiä aiheita;
 - ii) auttaa unionin kannan määrittämisessä ja esittää kyseinen kanta erityisedustajan tasolla i alakohdassa tarkoitetuissa neuvotteluissa; ja
 - iii) helpottaa 12 päivänä elokuuta 2008 tehdyn sopimuksen ja sen 8 päivänä syyskuuta 2008 sovittujen täytäntöönpanotoimenpiteiden täytäntöönpanoa;
- e) Armenian ja Azerbaidžanin välisen normalisointiprosessin osalta:
 - i) helpottaa osapuolten välisiä kokouksia kattavan, oikeudenmukaisen ja kestävä rauhansopimuksen aikaansaamiseksi keskinäisen alueellisen koskemattomuuden tunnustamisen pohjalta;
 - ii) koordinoita toimia kansainvälisten kumppaneiden kanssa; ja
 - iii) edistää molempien maiden yhteiskunnan kaikkien osa-alueiden osallistumista;
- f) helpottaa luottamusta lisäävien toimien kehittämistä ja toteuttamista koordinoiden jäsenvaltioiden asiantuntemuksen kanssa, kun sellaista on saatavilla ja kun se on asianmukaista;
- g) helpottaa ja edistää yhteiskuntien osallistavia rauhanrakentamispyrkimyksiä, jotta voidaan katkaista konfliktit ja lujittaa rauhaa;
- h) avustaa tarvittaessa konfliktin mahdolliseen ratkaisuun liittyvien unionin toimien valmistelussa;
- i) vahvistaa unionin vuoropuhelua alueen keskeisten toimijoiden kanssa;
- j) avustaa unionia Etelä-Kaukasialla koskevan kokonaisvaltaisen politiikan, erityisesti rajojen ja viestintätapojen avaamisen kehittämisessä edelleen;
- k) tässä artiklassa säädettyjen toimien puitteissa vaikuttaa osaltaan unionin ihmisoikeuspolitiikan ja ihmisoikeuksia koskevien unionin suuntaviivojen täytäntöönpanoon erityisesti konfliktialueilla olevien lasten ja naisten osalta etenkin seuraamalla ja käsittelemällä tähän liittyvää kehitystä.

4 artikla

Toimeksiannon toteuttaminen

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiannon toteuttamisesta korkean edustajan alaisuudessa.
2. PTK ylläpitää erityisiä suhteita erityisedustajaan ja toimii tämän ensisijaisena yhteyspisteenä neuvostoon. PTK huolehtii erityisedustajan strategisesta ja poliittisesta ohjauksesta tämän toimeksiannon puitteissa sanotun kuitenkaan rajoittamatta korkean edustajan toimivaltaa.
3. Erityisedustaja sovittaa toimensa tiiviisti yhteen Euroopan ulkosuhdehallinnon ja sen asiaankuuluvien yksiköiden kanssa.

5 artikla

Rahoitus

1. Erityisedustajan toimeksiantoon liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje 1 päivänä syyskuuta 2024 alkavana ja 31 päivänä elokuuta 2025 päättyvänä kautena on 2 477 987 euroa.
2. Menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.
3. Erityisedustajan ja komission välillä tehdään sopimus menojen hallinnoinnista. Erityisedustaja on tilivelvollinen komissiolle kaikista menoista.

6 artikla

Avustajaryhmän perustaminen ja kokoonpano

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiantonsa ja siihen varattujen käytettävissä olevien taloudellisten resurssien asettamisrajoissa avustajaryhmän perustamisesta. Avustajaryhmällä on oltava asiantuntemusta toimeksiantoon kuuluvista poliittisista erityiskysymyksistä. Erityisedustajan on viipymättä ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle avustajaryhmän kulloinenkin kokoonpano.
2. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja Euroopan ulkosuhdehallinto voivat esittää, että henkilöstöä lähetetään työskentelemään erityisedustajan kanssa. Tällaisen lähetetyn henkilöstön palkat maksaa jäsenvaltio, asianomainen unionin toimielin tai Euroopan ulkosuhdehallinto. Myös jäsenvaltioiden unionin toimielimiin tai Euroopan ulkosuhdehallintoon lähettämiä asiantuntijoita voidaan asettaa erityisedustajalle. Sopimussuhteisen kansainvälisen henkilöstön on oltava jäsenvaltioiden kansalaisia.
3. Kaikki lähetetyt työntekijät pysyvät hallinnollisesti lähettävän jäsenvaltion, lähettävän unionin toimielimen tai Euroopan ulkosuhdehallinnon alaisina, ja he suorittavat tehtävänsä ja toimivat erityisedustajan toimeksiannon toteuttamista edistävällä tavalla.
4. Erityisedustajan henkilöstö sijoitetaan asiaankuuluvien Euroopan ulkosuhdehallinnon yksikköjen tai unionin edustustojen tiloihin, jotta varmistetaan niiden toimien yhtenäisyys ja johdonmukaisuus.

7 artikla

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä erioikeudet ja vapaudet

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä jäsenten hoitaman tehtävän loppuun saattamisen ja sujuvan suorittamisen edellyttämät erioikeudet, vapaudet ja muut takuut sovitaan tilanteen mukaan yhdessä vastaanottajamaiden kanssa. Jäsenvaltiot ja Euroopan ulkosuhdehallinto antavat tätä varten kaiken tarvittavan tuen.

8 artikla

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen turvallisuus

Erityisedustajan ja hänen avustajaryhmänsä jäsenten on noudatettava neuvoston päätöksessä 2013/488/EU⁽³⁾ vahvistettuja turvallisuutta koskevia periaatteita ja vähimmäisvaatimuksia.

⁽³⁾ Neuvoston päätös 2013/488/EU, annettu 23 päivänä syyskuuta 2013, EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevista turvallisuussäännöistä (EUVL L 274, 15.10.2013, s. 1).

9 artikla

Tiedonsaanti ja logistiikkatuki

1. Jäsenvaltiot, komissio ja neuvoston pääsihteeristö varmistavat, että erityisedustaja saa käyttöönsä kaikki merkitykselliset tiedot.
2. Unionin edustustot alueella ja/tai jäsenvaltiot antavat tarvittaessa logistiikkatukea alueella.

10 artikla

Turvallisuus

Erityisedustaja toteuttaa perussopimuksen V osaston nojalla unionin ulkopuolisiin operaatioihin lähetetyn henkilöstön turvallisuutta koskevan unionin politiikan mukaisesti kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet toimeksiannonsa ja vastuualueen turvallisuustilanteen mukaisesti suoraan hänen alaisuudessaan olevan koko henkilöstön turvallisuuden edistämiseksi, erityisesti

- a) laatimalla Euroopan ulkosuhdehallinnon ohjeisiin perustuvan erityisen turvallisuussuunnitelman, joka käsittää henkilöstön turvalliseen siirtymiseen vastuualueelle ja sen sisällä sekä turvallisuutta vaarantavien tilanteiden hallintaan sovellettavat erityiset fyysiset, organisatoriset ja menettelyä koskevat turvallisuustoimenpiteet, sekä valmius- ja evakuointisuunnitelman;
- b) varmistamalla, että unionin ulkopuolelle lähetetyllä koko henkilöstöllä on vastuualueen olosuhteiden edellyttämä korkean riskin kattava vakuutusturva;
- c) varmistamalla, että kaikille unionin ulkopuolelle lähetettävälle erityisedustajan avustajaryhmän jäsenille, myös paikalta palvelukseen otetulle henkilöstölle, annetaan joko ennen vastuualueelle saapumista tai heti saapumisen yhteydessä Euroopan ulkosuhdehallinnon kyseiselle alueelle antamaan riskiluokitukseen perustuva asianmukainen turvallisuuskoulutus;
- d) varmistamalla, että kaikki säännöllisten turvallisuusarviointien pohjalta annetut suositukset pannaan täytäntöön, ja antamalla edistymistä koskevan kertomuksen ja toimeksiannon toteuttamista koskevan kertomuksen yhteydessä neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle kirjallisia raportteja suositusten täytäntöönpanosta ja muista turvallisuusasioista.

11 artikla

Raportointi

Erityisedustaja raportoi säännöllisin väliajoin korkealle edustajalle sekä PTK:lle. Erityisedustaja raportoi tarvittaessa myös neuvoston työryhmille. Säännöllisesti toimitettavat raportit jaetaan COREU-verkoston kautta. Erityisedustaja voi antaa raportteja ulkoasiainneuvostolle. Erityisedustaja voi osallistua tietojen antamiseen Euroopan parlamentille.

12 artikla

Koordinointi

1. Erityisedustaja edistää unionin toimien yhtenäisyyttä, johdonmukaisuutta ja tehokkuutta ja auttaa varmistamaan, että kaikkia unionin välineitä ja jäsenvaltioiden toimia käytetään johdonmukaisella tavalla unionin politiikan tavoitteiden saavuttamiseksi. Jäsenvaltioiden kanssa pyritään yhteistyöhön tarvittaessa. Erityisedustajan toimet sovitetaan yhteen komission toimien kanssa. Erityisedustaja tiedottaa säännöllisesti toiminnastaan jäsenvaltioiden ja unionin edustustoille.
2. Paikan päällä on pidettävä yllä läheisiä suhteita unionin ja jäsenvaltioiden edustustojen päälliköihin. He pyrkivät kaikin tavoin avustamaan erityisedustajaa toimeksiannon toteuttamisessa. Erityisedustaja antaa paikallista poliittista ohjausta Georgiassa toteutettavan Euroopan unionin tarkkailuoperaation (EUMM Georgia) ja Armeniassa toteutettavan Euroopan unionin operaation (EUMA) johtajille tiiviissä yhteistyössä unionin Georgian ja Armenian edustustojen päälliköiden kanssa. Erityisedustaja ja EUMM Georgia -tarkkailuoperaation ja EUMA Armenia -siviilioperaation komentajat kuulevat tarvittaessa toisiaan. Erityisedustajan on myös pidettävä yhteyttä muihin paikan päällä oleviin kansainvälisiin ja alueellisiin toimijoihin.

*13 artikla***Avustaminen vaatimusten osalta**

Erityisedustaja ja hänen henkilöstönsä auttavat sellaisten tietojen hankkimisessa, joita käytetään vastattaessa aiempien Etelä-Kaukasiaan ja Georgian kriisiä varten nimitettyjen erityisedustajien toimeksiannoista mahdollisesti aiheutuviin vaatimuksiin ja velvoitteisiin, ja antavat tällaisia tarkoituksia varten hallinnollista apua ja oikeuden tutustua asiaankuuluviin asiakirjoihin.

*14 artikla***Uudelleentarkastelu**

Tämän päätöksen täytäntöönpanoa ja sen johdonmukaisuutta unionin kyseisellä alueella toteuttamien muiden toimien kanssa tarkastellaan säännöllisesti uudelleen. Erityisedustaja antaa neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle säännöllisesti toimeksiannossa saavutettua edistymistä koskevia kertomuksia ja lopullisen kattavan selvityksen toimeksiannon toteuttamisesta viimeistään 31 päivänä toukokuuta 2025.

*15 artikla***Voimaantulo**

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 26 päivänä heinäkuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

BÓKA J.